

EN ENESTÅENDE FIASKO

Av Kåre Wahl, Hammerfest

Irak under Saddam Hussein, Libya under Mohammed Gaddafi og Syria under Hafez al-Assad har hatt det til felles at de har vært verdslige land, at de langt på vei har hatt et skille mellom religion og stat sammenlignet med andre land i området.

Jeg ser ennå for meg en NRK-reportasje fra et klasserom i Irak, formodentlig ute på landsbygda fordi det så fattigslig ut. Reportasjen var laget like før invasjonen. Poenget her er at det var fylt med shia- og sunnimuslimske unger og kristne unger, og de strålte alle med ei hand i været som unger på en skole skal gjøre. Disse ungene hadde dobbelt grunn til å være glade siden de ikke var blant de hundretusener barn som ble drept av de USA-ledede sanksjonene mot Irak for at landet skulle kvitte seg med de masseødeleggelsesvåpnene de hadde kvittet seg med i 1991.

Irak hadde før 1990 et godt helsevesen, et godt skolevesen og generelt høy levestandard. Kvinners rettigheter var nedfelt i grunnloven. Religionen hadde lite å si for statens styring, og sunnimuslimer, sjiamuslimer og kristne levde noenlunde sivilisert sammen, kanskje fordi de måtte. Al Qaida eksisterte ikke der.

Nå ligger landet i ruiner og det blir revet i stykker av en blodig borgerkrig basert på religiøse og etniske motsetninger som er verre en forferdelig.

Dette forhindret ikke at president Obama, i en tale til hjemvendte soldater, fikk seg til å si:

«Vi etterlater oss et suverent, stabilt og selvhjulpent Irak».

Det er tåpelig, men det er et eksempel på det politiske skuespillet vi presenteres for.

Så var det Libya og opprøret der som startet i mars 2011. NATO opprettet en «flyforbudssone» angivelig for å beskytte sivilbefolkninga. Obama formulerte seg slik i en tale: "Akkurat nå står USA og verden ovenfor et valg. Gaddafi erklærte (i en fjernsynstale da regjeringsstyrkene sto ved Benghazi) at han ikke ville vise noen nåde overfor sitt eget folk".

Det ville i så fall være opprørende, men det var ikke sant. Det Gaddafi faktisk sa, var at folk som ikke bar våpen, hadde intet å frykte. Videre at de som bar våpen, men overga seg, heller ikke hadde noe å frykte. Men det ville ikke bli vist noen nåde mot de opprørerne som gjorde motstand. Det er jo noe annet.

Sikkerhetsrådets resolusjon ga ikke klarsignal til en regimeendring påtvunget utenfra, men det var nettopp det USA ønsket. Uten Natos engasjement hadde neppe Gaddafi tapt.

Dette heter psykologisk krigføring, og det holdt til å bli kvitt Gaddafi. Hva mer ble de kvitt?

Man må kunne si at Libya var et verdslig land. Under Gaddafi ble Libya forvandlet fra et av Afrikas fattigste land til det land som har størst brutto nasjonalprodukt pr. innbygger. Det hadde lengst forventet levealder på det afrikanske kontinent. Færre levde under fattigdomsgrensa der enn i Nederland. Kvinnene deltok i samfunnslivet som lærere, innen medisin og jus.

I stedet har man nå fått et Libya i kaos. Den sivile strukturen er gått i oppløsning. Landet har to parlament og to regjeringer. Ulike militsiagrupper, mange med røtter i radikal islam, men også andre, sloss mot hverandre og dreper for fote. Også IS er nå trent inn i landet. Vestlige ambassadepersonell rømmer. Tre fjerdedeler av de kristne har måttet rømme landet. Til og med oljeproduksjonen synker nå dramatisk. CIA-agenten Khalifa Haftar, som kom fra treningsleir i Virginia for å gjøre det folkelige opprøret mot Gaddafi mer folkelig, har gitt seg to uker på å ta Benghazi og tre måneder på å ta Tripoli.

Så til det tredje landet, Syria, der Assad er president. Han er alawitt, det vi si shiamuslim med et innslag av kristendom. Det er det eneste arabiske landet der islam ikke er statsreligion. Baath-partiet er statsbærende parti. Det ble stiftet i Syria i 1947. Grunntanken er at oppdelinga av den arabiske verden i separate stater er kunstig, de bør samles i en nasjon. I tillegg kommer frigjøring fra utenlandsk herredømme, et visst innslag av sosialistiske tanker og utbygging av velferdstjenester.

En slik stat er selvfølgelig et hinder for USAs strategiske interesser. Derfor kom påstanden at regimet brukte kjemiske våpen «mot sitt eget folk». Det er vanlig forberedelse til krig. Kjemiske våpen ble brukt, men det er all grunn til å tro at de kom fra opprørerne og ikke den syriske regjeringshæren. De ville gi USA et påskudd for å angripe. Men det kom ikke et åpent angrep fra USA.

I stedet fører USA krig med stedfortredere. De finansieres og får våpen fra Saudi Arabia, Qatar, Kuwait og De forente arabiske emirater. Å påstå at disse landene engasjerer seg for demokrati og frihet i Syria, er en dårlig vits. Fotfolket er i hovedsak muslimske fanatikere fra hele verden, og de opptrer barbarisk overfor shiamuslimer og kristne. IS skal nå kontrollere en tredel av Syria.

Denne artikkelen handler om tre tidligere velstående land som nå ligger i ruiner. Den handler tre land hvor befolkninga soknet til ulike religioner og levde med det. I dag herjes de av grusomme religionskriger.

Bak denne utviklinga står USA, verdens eneste supermakt. Det er nifst.